

Ruimte voor Advies

Adviesgroep voor ruimte, water en natuur

Quicksan soortenbescherming &
voortoets gebiedsbescherming

Beemterweg 73a te Beemte- Broekland

In het kader van herinrichting terrein en
realisatie woning

Titel	Quicksan soortenbescherming en voortoets Beemterweg 73a te Beemte-Broekland
Betreft	Quicksan soortenbescherming en voortoets Natura 2000 i.h.k.v. een bestemmingsplanwijziging
Locatie	Beemterweg 73a 7341 PD Beemte-Broekland
Uitvoering	J.Mossink, Ruimte voor Advies BV Deventerstraat 179 8171 NS Vaassen
Contactpersoon	Dhr. J. Mossink, ecoloog mossink@ruimtevooradvies.nl - 06 83 222 610
Opdrachtgever	Fam. Hendriks
Datum	10-03-2020
Status	Versie 1.0

INHOUD

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Beschrijving locatie en ingreep	
1.3	Opzet onderzoek	
1.4	Kwaliteitsborg	
2	Resultaten en effecten onderdeel soortenbescherming	8
2.1	Vaatplanten	
2.2	Broedvogels	
2.3	Vleermuizen	
2.4	Grondgebonden zoogdieren	
2.5	Overige soorten	
2.6	Algemene aanwijzingen en adviezen	
3	Gebiedsbescherming	10
4	Conclusies	18
4.1	Overzicht van de bevindingen	
4.2	Conclusies en aanbevelingen	
5	Wettelijk kader	21
5.1	Inleiding	
5.2	Gebiedsbescherming	
5.3	Soorten bescherming	
5.4	Rode lijsten	

INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van de initiatiefnemer voerde Ruimte voor Advies een quickscan Wet natuurbescherming - onderdeel soortenbescherming uit aan de Beemterweg 73a te Beemte-Broekland. De initiatiefnemer heeft een functiewijziging van “agrarisch” naar “wonen” aangevraagd (rood voor rood regeling). Het voornemen is om een tweede bedrijfswoning met bijgebouw te realiseren. De bestaande woning en opstallen blijven behouden. De ingreep is getoetst aan de Wet natuurbescherming onderdeel soorten- en gebiedsbescherming. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een ‘quickscan’: een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige een inschatting maakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. De quickscan betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en –beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of tot een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Gemeente Apeldoorn geeft aan dat naast toetsing van effecten op beschermde diersoorten een voortoets noodzakelijk is om te bepalen of er sprake is van externe effecten op Natura 2000-gebieden. Verder ligt de locatie buiten het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelingszone (GO). Er wordt geen toetsing naar externe effecten op GNN en GO gevraagd.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

De onderzoekslocatie betreft een terrein met een oppervlakte van ca. 2800 m² aan de Beemterweg 73a te Beemte-Broekland, gemeente Apeldoorn (zie afb. 1.1 en 1.2). Het gaat om een agrarisch bedrijf. De bestaande bebouwing op het erf bestaat uit een woning, vier bergingen en twee veestallen. Aan de bestaande bebouwing vinden geen ingrepen plaats.

De voornaamste ingrepen zijn:

- Bouwrijp maken zuidelijk deel van het perceel t.h.v. nieuwbouw (binnen bouwvlak)
- Nieuwbouw van een woning en bijgebouw/garage op circa 30 meter van de huidige woning
- Landschappelijke inpassing nieuwbouw

Alle ingrepen vallen onder de noemer “ruimtelijke ontwikkeling en inrichting”.

1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (NDFF, verspreidingsatlassen, websites etc.), gevolgd door een veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. Het onderzoek dient ter beantwoording van de volgende vragen:

- Komen er (mogelijk) beschermde soorten van de Wet natuurbescherming voor in (de directe omgeving van) het plangebied? Wat zijn de mogelijke effecten van het voornemen op deze soorten?
- Zijn significante effecten op Natura 2000-gebieden op voorhand uit te sluiten?

- Is aanvullend onderzoek nodig? Zijn eventuele negatieve effecten te mitigeren?

De locatie is op 17 februari 2020 bezocht door J. Mossink BSc, ecooloog van bureau Ruimte voor Advies. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Het locatiebezoek is onder halfbewolkte omstandigheden uitgevoerd bij een temperatuur van 11 °C en matige wind uit het zuidoosten.

1.4 Kwaliteitsborging

Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Ruimte voor Advies is kandidaat-lid van en hanteert de richtlijnen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB), soortinventarisatieprotocollen van het NGB en/of richtlijnen kennisdocumenten van BIJ12. Toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen met gemeenten, provincies en collega-onderzoekers vindt plaats op regelmatige basis.

Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren is niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en –beheer. Ook dient er rekening te worden gehouden met de veranderingen in wet- en regelgeving. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Afb. 1.1: Ontwerptekening met situering bestaande bebouwing en nieuw te bouwen woning plus bijgebouw/garage. De nieuwe bebouwing wordt gerealiseerd ten zuiden van de bestaande woning en bijgebouwen. Bron: Tekenburg Gerritsen BV (projectno. 0201, blad SO-01, 10-03-2020)

Afb. 1.2: Ligging plangebied vanuit een groter perspectief gezien. Bron ondergrond: GoogleMaps2019, Aerodata International Surveys, GeoBasis-DE/BKG, GeoContent, Maxar technologies 2019.

2

RESULTATEN EN EFFECTBEOORDELING ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

2.1 Vaatplanten

Vanuit de NDFF zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vaatplanten in en rondom het plangebied. Op de locatie worden ook aan de hand van het locatiebezoek geen bijzondere of beschermde plantensoorten verwacht. De locatie ligt in een gebied met overwegend intensief agrarisch karakter en zeer voedselrijke omstandigheden. De vegetatie bestaat voornamelijk uit raaigras en enkele zeer algemene kruiden zoals zachte ooievaarsbek, paardenbloem, vogelmuur, paarse dovenetel en veldzuring. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. Door de ligging, het huidige terreinbeheer en het ontbreken van zeer specifieke biotopen waar beschermde planten worden aangetroffen, is aanwezigheid van beschermde vaatplanten met zekerheid uit te sluiten.

2.2 Broedvogels

2.2.1 *Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats*

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen, maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing, soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode gebruikt wordt. Ook andere onderdelen van de leefomgeving van belang voor het functioneren van een jaarrond beschermde nestplaats zijn beschermd. Denk hierbij aan jachtgebied van uilen en roofvogels of schuil- en slaapplekken van huismussen struiken.

De nieuwbouwlocatie bestaat uit een stuk agrarisch grasland naast het bestaande erf. Het gaat om een relatief zeer klein oppervlak ten opzichte van het beschikbare grasland waardoor een wezenlijk effect op leefgebied van uilen (kerkuil en steenuil) uitgesloten is. Voor huismussen is de nieuwbouwlocatie momenteel niet geschikt als leefgebied door de zeer open ligging. Nieuwbouw van een woning biedt wellicht kansen voor huismussen mits er nestgelegenheid gerealiseerd wordt. Dit kan bijvoorbeeld door bij geschikte pannendaken (bolle/holle dakpan) de ruimte onder de eerste pannenrijen toegankelijk te maken en vogelschroot pas op de derde panlat of hoger te plaatsen. De nieuwe erfafscheiding kan mogelijk dienst doen als dekking en slaapplek.

Uit de omgeving zijn verder waarnemingen bekend van diverse soorten roofvogels (zoals buizerd, sperwer, boomvalk), ooievaar, roek en gierzwaluw. Van deze soorten ontbreken potentiële nestplaatsen in de omgeving van het plangebied en de locatie heeft geen bijzondere waarde als jachtgebied.

2.2.2 *Overige broedvogels*

De beoogde bouwlocatie bestaat uit intensief agrarisch grasland naast een erf en langs de toegangsweg tot het erf. Er lopen meerdere honden los die gezien de uitwerpselen ook de bouwlocatie regelmatig aandoen. Daarom is de kans op broedgevallen van grondbroeders zoals weidevogels binnen invloedssfeer van de werkzaamheden nihil. Ook opgaande groenstructuren zoals bomen, hagen of heesters ontbreken in de directe nabijheid van de bouwlocatie. De kans op verstoring van broedvogels en aantasting van nesten is daarom op voorhand uitgesloten.

2.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop en renovatie zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd.

Verblijfplaatsen vleermuizen

Een aantal in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn wat hun verblijfplaatsen betreft geheel of gedeeltelijk afhankelijk van bebouwing. Een ander deel verblijft voornamelijk in bomen. Een voorwaarde is dat er geschikte, toegankelijke ruimtes voor vleermuizen aanwezig zijn. De bouwlocatie is vrij van bebouwing en opgaand groen waardoor er geen directe effecten op vleermuisverblijfplaatsen kunnen zijn. Ook binnen een zone van tenminste 25 meter zijn geen potentiële verblijfplaatsen aangetroffen. Een indirect effect door lichtverstoring, trillingen en dergelijke op nabijgelegen rust- of voortplantingsplaatsen van vleermuizen is redelijkerwijs uitgesloten. Het is niet nodig om nader onderzoek te verrichten of mitigerende maatregelen te treffen. De nieuwbouw biedt mogelijkheden voor vleermuizen. Ruimtes achter boeiboorden, windveren, betimmering, onder dakpannen etcetera kunnen vaak eenvoudig toegankelijk gemaakt worden voor vleermuizen. Gezien het omringende open landschap zijn hooguit kleine aantallen van met name gewone dwergvleermuis en laatvlieger te verwachten.

Foerageergebied, migratie- en vliegroutes

Het onderzochte perceel is geen onderdeel van doorlopende landschappelijke structuren die ter oriëntatie gebruikt kunnen worden. Een functie als vliegroute of migratieroute is daarmee uitgesloten. Als foerageergebied is het erf matig geschikt. Kleine aantallen foeragerende vleermuizen kunnen wel verwacht worden in de luwte rond de bestaande bebouwing en rond opgaande beplanting op het erf. De bouw van een nieuwe woning en landschappelijke aankleding met groenelementen heeft mogelijk een gering positief effect op foerageergebied door stijging van voedselaanbod en meer beschutting tegen wind. Gezien de beperkte schaal zal het effect zeer beperkt zijn. Een negatief effect op foerageergebied of vliegroutes is uitgesloten.

2.4 Grondgebonden zoogdieren

Onder “grondgebonden zoogdieren” worden hier bedoeld alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. Dit zijn knaagdieren, haasachtigen, insecteneters en marters. Vanuit de NDFF zijn de afgelopen 5 jaar waarnemingen bekend van bunzing, wezel, steenmarter, boommarter en das binnen een straal van 1000 meter van het plangebied (o.a. als verkeersslachtoffer langs de A50). Gezien de ligging in een relatief zeer open agrarisch landschap komen boommarters met zekerheid niet in de omgeving van het erf voor. Voor bunzing en wezel ontbreken landschappelijke structuren die als leefgebied en verbindingszone kunnen dienen. Steenmarter en met name das overbruggen grotere afstanden door open gebied. De bewoner geeft aan nooit steenmarters te hebben gezien of overlast te hebben ervaren. Als leefgebied is de nieuwbouwlocatie hooguit een zeer beperkt onderdeel van een territorium. De das is op korte afstand ten noorden van de locatie waargenomen, er is echter geen dassenburcht in de directe omgeving van het erf. Overige beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn uit te sluiten wegens het ontbreken van potentieel leefgebied. Algemene kleine zoogdiersoorten zoals veldmuis, huismuis, huisspitsmuis, haas

en konijn komen vrijwel zeker voor in de omgeving van het onderzoeksgebied. Ook vos, ree en egel zijn waargenomen in het gebied. In het grasland zijn veel holen van vermoedelijk veldmuis zichtbaar. In de weilanden worden soorten als haas, mol en ree verwacht. De te verwachten soorten zijn niet beschermd of opgenomen op de vrijstellingslijst van de provincie Gelderland bij ingrepen in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Effecten op beschermde grondgebonden zoogdieren zijn uitgesloten. Er is geen nader onderzoek naar grondgebonden zoogdieren nodig.

2.5 Overige soortgroepen (amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden)

Binnen het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig waarmee aanwezigheid van vissen is uitgesloten. Voortplantingswater van amfibieën ontbreekt, evenals geschikt landhabitat. Het terrein voldoet niet aan de voorwaarden waaraan potentieel leefgebied van reptielen en beschermde ongewervelden (libellen, kevers, weekdieren) moet voldoen, waardoor aanwezigheid van dergelijke soorten is uitgesloten. Vanuit de NDFF zijn, zoals te verwachten gezien bovenstaande bevindingen, geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden, reptielen of amfibieën in het plangebied en omgeving. De poelkikker en grote modderkruiper zijn op enkele honderden meters afstand in sloten aangetroffen maar het leefgebied heeft geen binding met de onderzoekslocatie. Nader onderzoek naar beschermde soorten uit overige soortgroepen is niet aan de orde.

2.6 Algemene aanwijzingen en adviezen

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt dat men zich dient te houden aan de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. In dit specifieke geval zijn naar verwachting geen speciale maatregelen nodig;
- Wanneer tijdens werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen, dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en moet contact opgenomen worden met een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige moet duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.
- *Extra: Ruimte voor Advies promoot natuur in stad & land. Zo is het bij nieuwbouw van woningen vaak met relatief weinig moeite mogelijk om huismussen, vleermuizen, zwaluwen en andere dieren een plek te geven. Bij voorkeur door ruimtes naar een spouw, onder dakpannen of achter betimmeringen toegankelijk te maken. Andere mogelijkheden zijn het aanbrengen van nestkasten, toepassen van inheemse beplanting, terughoudend zijn met buitenverlichting en bestrating en juist royaal met groen.*

Afb. 2.1: De bouwlocatie gezien vanaf de toegangsweg ten zuiden van het erf. De plek waar gebouwd wordt bestaat uitsluitend uit agrarisch grasland.

Afb. 2.2: De bouwlocatie gezien vanuit oostelijke richting.

Afb. 2.4: Foto toegangsweg in zuidelijke richting genomen. Ook hier voornamelijk agrarisch grasland met in de directe omgeving buiten het erf geen landschapselementen van betekenis.

Afb. 2.5: Alleen nabij de moestuin ten noorden van de bouwlocatie is de vegetatie enigszins kruidenrijk, maar nog steeds soortenarm met uitsluitend zeer algemene soorten van voedselrijke omstandigheden.

3

VOORTOETS GEBIEDSBESCHERMING (NATURA 2000)

4.1 Natura 2000

De minimale afstand tussen Natura 2000-gebied Veluwe en de projectlocatie bedraagt ruim 4500 meter (zie afb. 4.1). De afstand tot Natura 2000-gebied Rijntakken - deelgebied Uiterwaarden IJssel is met ruim 6700 meter nog groter. De onderzoekslocatie heeft geen enkele landschappelijke binding met de Natura 2000-gebieden. Gezien de schaal van het voornemen (bouw van één woning) in relatie tot de afstand tot Natura 2000-gebieden zijn effecten op aangewezen doelsoorten en habitattypen op voorhand uitgesloten. Er zal sprake zijn van een tijdelijke, geringe toename van stikstofemissie tijdens de aanlegfase door de inzet van mobiele werktuigen, aan- en afvoer van materiaal en materieel en verkeersbewegingen van personeel. In de gebruiksfase is er mogelijk sprake van een beperkte toename van stikstofuitstoot door een toename van verkeersbewegingen (naar verwachting maximaal enkele verkeersbewegingen licht verkeer per etmaal) en eventueel uitstoot van één vrijstaande woning indien niet gasloos gebouwd wordt. Een berekening in AERIUS Calculator zal met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid uitkomen op een toename van minder dan 0,00 mol/hectare/jaar op stikstofgevoelige habitattypen. De realisatie van een tweede bedrijfswoning met bijgebouw leidt daarom niet tot significante negatieve effecten Natura 2000-gebieden. Het uitvoeren van een passende beoordeling en een milieueffectrapportage ter beoordeling van effecten op Natura 2000-gebieden is niet aan de orde.

Afb. 4.1: Luchtfoto onderzoekslocatie (rode cirkel) aan de Beemterweg 73a met dichtbijzijnde Natura 2000 gebieden Veluwe (links) en Rijntakken (rechts). Rood = onderzoekslocatie, groen en blauw = Natura 2000 gebied.

5

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 Overzicht van de bevindingen

Soortbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Flora - beschermde soorten	niet	geen	geen
Vleermuizen - verblijfplaatsen	niet	geen	zie 5.2.1
Vleermuizen - vliegroutes	niet	geen	geen
Vleermuizen - essentieel foerageergebied	niet	geen	geen
Vleermuizen - lichtverstoring	n.v.t.	geen	geen
Zoogdieren - gebouwbewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - grond-/boombewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - vrijgestelde soorten	zeker	negatief	zorgplicht
Vogels - jaarrond beschermde nesten	niet	niet	zie 5.2.1
Vogels - algemene broedvogels	beperkt mogelijk	geen	zorgplicht
Amfibieën - vrijgestelde soorten	beperkt mogelijk	geen	geen
Overige beschermde soorten	niet	geen	geen
Gebiedsbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Natura 2000 - doelsoorten/habitattypen	niet	geen	geen
Natura2000 - stikstof	n.v.t.	geen	zie 5.2.6
Overige onderdelen NNN	niet	niet	geen

5.2 Conclusies en aanbevelingen

5.2.1 Vleermuizen

- Vervolgonderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen is niet nodig doordat verblijfplaatsen in de nabijheid van de bouwlocatie ontbreken. Effecten op vliegroutes en essentieel foerageergebied zijn eveneens uitgesloten.
- De nieuwbouw biedt mogelijkheden voor vleermuizen door het realiseren van voorzieningen die kunnen dienen als verblijfplaats. Zie hoofdstuk 3.3 voor meer informatie.

5.2.2 Vogels met jaarrondbeschermde nestplaatsen

- Voor de huismus biedt de nieuwbouw mogelijkheden indien de pannendaken toegankelijk worden (in ieder geval de onderste pannenrijen) en er voldoende beschutting en slaapgelegenheid komt in de vorm van geschikte struiken of hagen, zoals meidoorn.
- De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen effect op overige vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen of leefgebied.

5.2.3 Algemene broedvogels

- Tijdens het broedseizoen kunnen nesten verstoord, beschadigd of vernield worden bij sloopwerkzaamheden en het verwijderen van beplanting. Voer werkzaamheden die kunnen leiden tot het vernielen of verstoren van nesten buiten het broedseizoen uit of begin buiten het broedseizoen. Het broedseizoen is geen vaste periode maar voor de meeste soorten is

de periode half maart - half augustus een goede indicatie. Eerdere of latere broedgevallen zijn niet uitgesloten, met name van duiven. Bezette nesten zijn altijd beschermd, ongeacht de soort of periode. Tijdens het broedseizoen kunnen mogelijk versturende werkzaamheden uitsluitend worden uitgevoerd nadat een broedvogelkundige heeft vastgesteld dat er geen bezette nesten aanwezig zijn.

5.2.4 Overige beschermde soorten

- Er worden geen overige beschermde soorten verwacht. Nader onderzoek naar effecten op overige beschermde soorten is niet aan de orde, net als het treffen van mitigerende maatregelen of het aanvragen van een ontheffing.

5.2.5 zorgplicht en calamiteiten

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt de 'Algemene zorgplicht'. Met name geldt dit voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden en dat er 'met zorg voor de natuur' gewerkt dient te worden;
- Worden er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten aangetroffen, leg dan het werk tijdelijk stil en neem contact op een deskundige¹ op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

5.2.6 Gebiedsbescherming (Natura 2000)

- Significante effecten op Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten. Een toename van stikstofuitstoot tijdens de aanlegfase en gebruiksfase zal dermate gering zijn dat een merkbaar effect op een afstand van ruim 4,5 kilometer uitgesloten is. Een berekening in AERIUS Calculator (versie september 2019) kan dit bevestigen, maar het uitvoeren van een berekening is in dit geval redelijkerwijs overbodig.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

6

WETTELIJK KADER

6.1 Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming was voorheen geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor houtopstanden gold de Boswet. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden die de bovenstaande wetten vervangt. Wat betreft gebiedsbescherming is er weinig veranderd. Op het gebied van soortenbescherming hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan. Zo zijn veel planten en vissen onder de nieuwe wet niet meer beschermd, terwijl een aantal zeldzame dagvlinders en libellen juist zijn toegevoegd. Verder is het bevoegd gezag in de meeste gevallen GS van de provincie, waar dat eerder de RVO was. De provincies hebben meer zeggenschap over het beleid, wat zich vooral uit in het feit dat er verschillen zijn in de vrijstellingslijsten van soorten waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting of bestendig beheer en onderhoud vrijstelling geldt. Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

6.2 Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming was voorheen opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 en heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Beschermde Natuurmonumenten vervallen onder de Wet natuurbescherming omdat deze vrijwel geheel samenvallen met **Natura 2000-gebieden**. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De hierboven genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied, zoals een toename van stikstofemissie en -depositie met mogelijke gevolgen voor stikstofgevoelige habitat-typen. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Het **Gelders Natuurnetwerk (GNN)** komt voort uit het herdefiniëren van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door de provincie Gelderland. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. In het **GNN** is sprake van een natuurbestemming. Binnen het **GNN** zijn ruimtelijke ontwikkelingen slechts mogelijk wanneer deze van groot algemeen of provinciaal belang zijn én er geen reële alternatieven zijn. Er geldt dan wel een compensatieverplichting om negatieve effecten teniet te doen. De begrenzing en doelstellingen van **GNN** worden door de provincie vastgesteld en is in verwerkt in de omgevingsvisie en -verordening.

6.3 Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid

6.4 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.